

Projekat

TEESCHOOLS PROJEKAT – REZULTATI PILOT AKTIVNOSTI I PRIJEDLOZI ZA UNAPRIJEĐENJE ALATA ZA POBOLJŠANJE ENERGETSKE EFIKASNOSTI

U PROJEKAT JE UKLJUČENO UKUPNO 14 PARTNERA SA PODRUČJA ITALIJE, ŠPANIJE, GRČKE, HRVATSKE, KIPRA, FRANCUSKE I BOSNE I HERCEGOVINE. JEDAN OD PARTNERA NA IMPLEMENTACIJI PROJEKTA JE I STRUČNA SLUŽBA ZA RAZVOJ I MEĐUNARODNE PROJEKTE ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA.

Projekat TEESCHOOLS (Transferring Energy Efficiency in Mediterranean SCHOOLS – “Transfer energetske efikasnosti u mediteranskim školama”) je projekat odobren u okviru Programa transnacionalne saradnje **Interreg Mediteran 2014-2020** (Interreg MED) sa ciljem promocije održivog rasta u mediteranskom području, poticanjem inovativnih koncepata i prakse, te razumnog korištenja resursa podržavajući društvene integracije kroz integrirani teritorijalni pristup koji se temelji na saradnji.

U projekat je uključeno ukupno 14 partnera sa područja Italije, Španije, Grčke, Hrvatske, Kipra, Francuske i Bosne i Hercegovine. Jedan od partnera na implementaciji projekta je i Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte Zeničko-dobojskog kantona. Kako je cilj EU da se do 2020. godine za 20% smanji emisija štetnih plinova, postoji potreba da se pokrenu zajedničke aktivnosti javnog i privatnog sektora. Renoviranje zgrada postaje jedno od najbitnijih pitanja, te projekat TEESCHOOLS ima za cilj da pruži nova rješenja za lokalne vlasti implementirajući aktivnosti renoviranja školskih zgrada sa ciljem povećanja energetske efikasnosti. Inovativni pristup se sastoji u uspostavljanju integrisanog skupa pristupačnih naučnih alata koji su testirani u svim partnerskim zemljama, usvojeni i usklađeni sa ciljem da se koriste u lokalnim, regionalnim i državnim energetske planovima.

Transnacionalni stručni radni tim podržava pilot projekte i kombinovane modele učenja koji pomažu u jačanju kapaciteta javnog sektora, a transnacionalna i multidisciplinarna stručnost projektnih partnera predstavlja osnovno sredstvo za konsolidaciju znanja o lokalnom upravljanju energijom.

TEESCHOOLS se bavi pitanjima koja se tiču lakšeg provođenja energetske pregleda velikog broja školskih zgrada. Energetski pregledi kroz projekat TEESCHOOLS bavili su se prikupljanjem i obradom informacija o različitim aspektima energetske efikasnosti školskih zgrada, sa ciljem tačnijeg uvida u njihovo postojeće energetske stanje.

Prikupljeni podaci su se analizirali i poslužili su kao preporuke za specifične energetske, ekonomske i ekološke optimalne mjere posmatranih školskih zgrada. Svrha realizacije energetske pregleda je odredila način iskorištenja energije, ali i mjesta gdje su prisutni veliki gubici energije, te su predložene određene mjere kojima bi se ostvarilo racionalno iskorištenje energije. Također, u sklopu projekta TEESCHOOLS provode se aktivnosti na jačanju kapaciteta za bolje upravljanje energijom u školskim zgradama u zemljama mediteranske regije, uključujući i Bosnu i Hercegovinu.

Prilikom realizacije pilot aktivnosti, odnosno provođenja energetske audita u određenom broju škola u Zeničko-dobojskom kantonu, fokus je bio na školama u kojima je najmanje provedeno mjera energetske efikasnosti. Škole koje su bile dio realizacije pilot aktivnosti su odabrane tako što su prikupljeni podaci od Federalnog ministarstva prostornog uređenja (FMPP) i Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta Zeničko - dobojskog kantona i iz izvještaja i studija o stanju škola u nekim općinama Zeničko - dobojskog kantona.

Provedena je aktivnost na identifikaciji 5 škola koje su zainteresovane za provođenje preliminarne energetske pregleda prema zadanim kriterijima.

Fotografija iz energetskih audita OŠ „Alija Nametak“ Buci, Visoko

Odabir osnovnih i srednjih škola provodio se nakon početne analize stanja u skladu s usvojenim zakonima, strategijama, informacijama i provođenjem projekata, kao i do sada provedenih mjera energetske efikasnosti u tim školama.

Razlozi zbog kojih su pružene različite informacije iz različitih škola mogu biti povezani sa nedostatkom tehničkog osoblja u školama, posebno u osnovnim školama, ali i nedostatkom adekvatne projektne tehničke dokumentacije školskih objekata. Ove činjenice upućuju na veliku potrebu za edukacijom odgovornog osoblja koje se može provesti kroz predviđeni energetski pregled.

Odabrane škole iz Zeničko-dobojskog kantona nalaze se u općinama Kakanj, Tešanj, Zenica, Visoko i Žepče. Naredne aktivnosti u projektu TEESCHOOLS odnosile su se na posjete tim školama. Rezultati provedenih energetskih audita pokazali su da su školski objekti u veoma lošem stanju i da je potrebno hitno rješenje za njihov sistem upravljanja energijom.

Od odabranih 5 školskih zgrada, 3 školske zgrade posjeduju vlastite sisteme grijanja, dok dvije koriste sisteme daljinskog grijanja. Škole koje se zagrijavaju vlastitim sistemom grijanja, koriste kotlove na čvrsto gorivo (ugalj) koje predstavlja jedan od većih zagađivača zraka u svijetu. Također, škole koje koriste sistem daljinskog grijanja naglasile su da su troškovi grijanja iznimno visoki, a kompanije koje im dostavljaju toplotnu energiju također koriste ugalj kao svoje glavno čvrsto gorivo, čime još više doprinose zagađenju zraka. Korištenje takvih sistema grijanja i goriva nije energetski efikasno i prouzrokuje veliku štetu životnom okruženju.

Vanjski kurs obuke, Zenica 24.10.2018. godine

World Café događaj, Zenica 25.10.2018. godine

Prilikom odabira škola, vodilo se računa i o geografskoj disperziji škola u Kantonu, odnosno odabrane škole nisu mogle biti samo iz jedne općine, nego iz više općina. Analiza informacija koje su prikupljene uz pomoć anketa vezano za poznavanje lokalnih propisa, stanja školske zgrade i pokazatelja potrošnje energije, pokazala je nedovoljno poznavanje upravljanja energijom.

Nakon analize prikupljenih informacija i rezultata provedenih energetske pregleda, predložene su i prezentovane mjere poboljšanja koje se odnose na:

- provođenje pojednostavljene organizacijske i obrazovne mjere za poboljšanje energetske efikasnosti u školama, bez dodatnih investicionih troškova;
- organizovanje pravilnog upravljanja energijom - isključivanje tehničkih sistema ili rasvjete kada se prostor ne koristi, racionalno korištenje vode, itd.;
- provođenje programa podizanja svijesti - edukacija svih korisnika objekata o smanjenju potrošnje energije i troškova održavanja školskih zgrada;
- obezbjeđivanje adekvatnih uslova za rad;
- obezbjeđivanje toplotnog komfora unutar školskih zgrada;
- rad na postizanju energetske i ekonomskih ušteda, te smanjenju emisija stakleničkih plinova.

U sklopu realizacije projektnih aktivnosti u Zenici su organizovana dva događaja: Vanjski kurs obuke i World Cafe događaj. Vanjski kurs obuke okupio je veliki broj stakeholdera sa područja Zeničko-dobojskog kantona koji su prisustvovali praktičnoj demonstraciji Integrisanog seta alata koji podržavaju upravljanje energetskom efikasnošću u školama sa kalkulatorom ugljičnog otiska. World Cafe događaj je također okupio veliki broj učesnika koji su dali svoj doprinos o temi: „Promjene ponašanja u vezi energetske efikasnosti u školama“.

